

Regjeringen og Kjøbenhavns Kommune er truffet den i § 1 omtalte Overenskomst, skal Kirke- og Undervisningsministeren indbyde til en fri og almindelig Konkurrence om Tegninger og Overſlag til den nye Theaterbygning. I Indbyggelsen skal være nøiagtig angivet Bygningens Areal, Scenens Dimensioner, de til Theatrets Brug nødvendige Lokaler, Magasiner, Kontorer oſv. Overſlagene maa tillige omfatte Opførelsen af midlertidige Lokaler og Overſlytningen af Materiel m. v., hvorom Indbyggelsen ligeledes skal indeholde de fornødne Angivelſer. Fristen for Indførelsen af Planer fastſættes til 6 Maanedes fra Indbyggelsens Udfærdigelse. De indkomne Tegninger ſkulle umiddelbart efter Fristens Udløb udſtilles offentlig i 14 Dage." Grunden til, at Repraſentationen fandt ſig opfordret til at indſætte i Loven en Paragraf af dette Indhold, maa for alle Kjøbenhavnerne ligge klart og tydeligt, naar de have ſet den Maade, paa hvilken den foregaaende Theaterbeſtyrelſe behagede at opføre offentlige Bygninger paa et af Statens Torve; thi jeg tør drifſtig paaſtaa, at aldrig nogenſinde har en Hovedſtad ſet et ſaadant Monſtrum af en Bygning, ſom det forrige Theater, der ſtod paa Kongens Nytorv, og det er det Miniſterium, der ſkal ſørge for Kunſt og Videnskab, for god Smag, ſom lader opføre en ſaadan Bygning, der bliver til Spot og Skam for Alle. Derfor kunde man ikke overdrage til Kirke- og Undervisningsminiſteriet at lade dets egne Sagkyndige opføre en ſaadan Bygning, man var nødt til at træffe Foranſtaltninger for dog at ſikre ſig mod, at ikke Ens Dine ſkulde faaes ved, hvad der blev udført af det ſgl. danſke Kirke- og Undervisningsminiſterium, Hovedet for Smagen hertilkaads. Man blev derfor nødt til at gjøre dette Brud paa alle tidligere Forſlag fra det høitærede Miniſterium og komme frem med dette: at indbyde — hvad Andre gjøre — ogſaa udenlandſke Kunſtmere til Konkurrence-tegninger, for at man da kunde ſe, hvorledes en ſaadan Bygning ſkulde ſe ud. — Men nu kommer vi til, hvad jeg ſkal have den Ære at oplæſe for den nuværende høitærede Kirke- og Undervisningsminiſter. Der ſtaar i Loven: „Som Belønning for den bedſte af de indkomne Befvarelſer ſaſtſættes en Sum af 2,000 Rd. For andre Befvarelſer, ſom erkjendes for fortreffelige, kan der tilſtaaſ to Belønninger paa indtil 500 Rd.“ og nu kommer Beſtemmelsen om, at der ſkal nedſættes — ikke ſom den høitærede Kirke- og Undervisningsminiſter behagede at ſige: et Byggeudvalg — men et Bedømmelſesubvalg. Der ſtaar nemlig ſaaledes: „Til at bedømme de indkomne Tegninger og Overſlag dannes et Udvalg, hvortil Kirke- og Undervisningsminiſteren udvælger et Medlem af hver af Rigsdagens to Afdelinger, et Medlem af Konſtakademiet,“ — for Smagens Skyld — „en Theaterkyndig og en adminiſtrativ Embedsmand og ſom tiltrædes af 2 Medlemmer, der vælges af

Kjøbenhavns Kommunalbeſtyrelſe. Udvalget vælger ſelv ſin Formand." Af det, jeg her har læſt op, ville de Herrer ſe, at der aldeles ikke var lagt det allermindſte Tryk paa det høitærede Miniſterium med Henſyn til, at det ſkulde være forpligtet til at tage en beſtent Tegning. Men den ærede Miniſter fandt det efter ſine Sagkyndiges Raad rigtigt at tage en Tegning, hvorom man — det ſkal ſiges, og det kan jeg beviiſe — fra Førſt af vidſte, at den ikke kunde realiteres for de Børge, der vare bevilgede. Der er alſaa ikke her i Loven ſagt, at den ærede Miniſter ſkulde være bunden til, hvad Bedømmelſesubvalget kom frem med; men der var ganſke andre Henſyn at tage ved denne Leilighed. Jeg tør drifſtig ſige, at Grundene til alle de uheldige Omſtændigheder, ſom have fulgt denne Sag, ogſaa ligge i det høitærede Kirke- og Undervisningsminiſteriums Haand, thi naar det efter Repraſentationens egen frivillige Lovforſkrift var lagt i den høitærede Miniſters Haand at vælge de Mænd, der ſkulde indtræde i en ſaadan Kommiſſion, ſaa har Miniſteren fra Førſt af noget Anſvar i Henſeende til, hvorledes en ſaadan Kommiſſion vilde optræde; han kunde have ſikket ſig imod, at ikke altfor henſynsløſe Forbringere kom til at træde i Forgrunden i Kommiſſionen. Jeg er ikke paa dette Sted opfordret til at kritiſere de enkelte Medlemmer af denne Kommiſſion, men jeg er derimod opfordret til at ſige, hvorledes Regjeringen ſelv paa andre Punkter gif frem ved denne Leilighed, og da viſe, hvorledes Følgerne bleve. Det er nu, mine Herrer! noget vanſkeligt at ſtille dette aldeles klart for Dem, men jeg haaber dog, at det vil være af Interſeſſe at ſe, hvorledes det gif til. Jeg faſtholder alſaa, at Loven har villet have gode Tegninger og har villet belønne dem, for at man kunde faae en ſmuk Bygning, men man har ikke bundet Miniſteren til at tage en af de Planer, der bleve indſtillede fra Bedømmelſesubvalget, og Miniſteren kunde have dannet Bedømmelſesubvalget ſaaledes, at han ikke havde behøvet — hvad den nuværende høitærede Miniſter omtalte — at faae den One og den Anden til endelig at underſøge, om den og den Plan kunde udføres for de bevilgede Penge, eller behøvet at have det Uheld, at diſſe Mænd døde bort mellem Fingrene paa ham. Alle de bag efter følgende Uleiligheder og Ulemper, ſom tydelig vidne om, at der var Tvivl til Stede, vilde have været fjærne, ſaaſremt Miniſteren, ſom ſagt, havde ſet ſig lidt bedre for ved Sammenſætningen af Bedømmelſesubvalget. Der kommer vel den Tid, da man ogſaa kan omtale dette Forhold; dette Dieblit foreligger imidlertid ikke endnu, men det vil ſandſynligviis nok komme. Nu gaa vi alſaa over til dette, at i Henſhold til den ſtete Indbyggelse foreligger der den Plan, der er gjenneført eller rettere ikke gjenneført — thi ogſaa det er Noget af det Markværdige ved Sagen — og ſaa foreligger der desuden en anden Plan.